

	15.Haz	22.Haz	Değişim		15.Haz	22.Haz	Değişim
BIST-100 Endeksi	94.541*	95.852	1,4% ▲	EUR/USD	1,1607	1,1655	% 0,4 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%19,12*	%19,18	6 bp ▲	USD/TL	4,7291	4,6763	-% 1,1 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS	312	289	-22 bp ▼	EUR/TL	5,4913	5,4512	-% 0,7 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.114	1.080	-% 3,0 ▼	Altın (USD/ons)	1.279	1.268	-% 0,8 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,92	%2,90	-2 bp ▼	Petrol (USD/varil)	72,2	74,6	% 3,3 ▲

bp: baz puan (*) 14 Haziran

Yurt içinde geçtiğimiz hafta seçim öncesi hisse senedi ve döviz piyasalarında önemli bir oynaklık izlenmedi. Veri gündemi açısından da sakin bir hafta oldu. Perşembe günü açıklanan verilere göre tüketici güveni Haziran'da bir miktar toparlandı. Cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk turda sonuçlanmasıyla bu haftanın ilk gününde finansal piyasalar dalgalı bir seyir izliyor. Küresel gündemde ise ABD ile başta Çin olmak üzere diğer önemli ticaret ortakları arasında tırmanan gerilim takip ediliyor. Ticaret savaşlarının fiilen başladığına işaret eden gelişmeler küresel piyasalarda risk algısının baskı altında kalmasına neden oluyor. Geçtiğimiz hafta ayrıca OPEC kararı yakından izlendi.

Seçim sonuçlarının finansal piyasalar üzerindeki ilk etkisi olumlu oldu.

Dün gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimlerinin kesin olmayan sonuçlarına göre Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, salt çoğunluğu elde ederek cumhurbaşkanı seçilirken; AK Parti ve MHP'den oluşan Cumhuriyet İttifakı mecliste çoğunluğu elde etti. Seçim sonuçlarının gelmeye başlamasıyla döviz piyasalarında TL lehine bir hareket izlendi. Haftanın ilk işlem gününde yurt içi piyasalarda dalgalı bir görünüm etkili oluyor.

Geçtiğimiz hafta da finansal piyasalarda risk primlerindeki yükselişe rağmen nispeten sakin bir seyir izlendi. Türkiye'nin 5 yıl vadeli tahvillerinin CDS primi Salı günü gün içinde 340 baz puan ile yaklaşık son 3 yılın en yüksek düzeylerini test etse de ilerleyen günlerde hızlı geriledi. BIST-100 endeksi haftalık bazda %1,4 oranında arttı. TL, ABD doları ve euro karşısında değer kazandı.

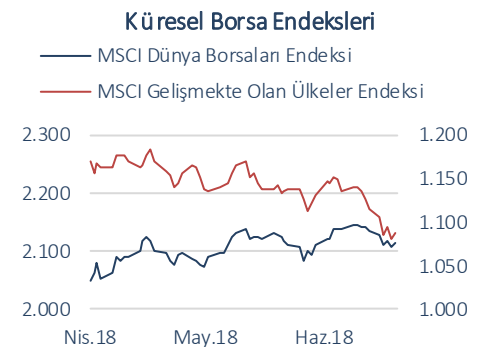
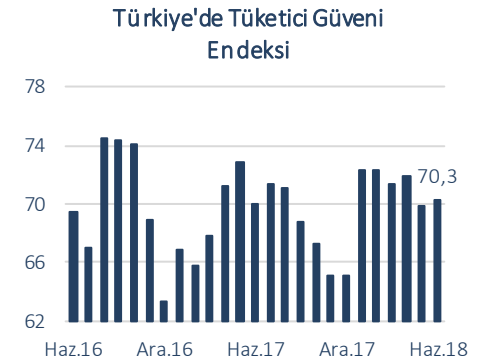
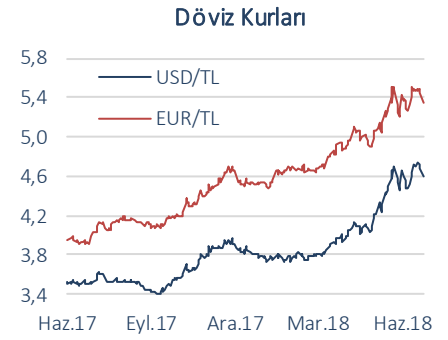
Yurt içinde tüketici güveni Haziran'da bir miktar toparlandı.

Yurt içinde tüketici güveni Haziran'da sınırlı iyileşme gösterdi. Mayıs ayında 69,9 seviyesinde olan tüketici güven endeksi Haziran'da 70,3 düzeyinde açıklandı. Mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu alt kalemindeki bozulma dikkat çekerken, gelecek 12 aylık dönemde otomobil satın alma ihtimalinde artış kaydedildi.

Ticaret savaşları...

ABD ile Çin ve diğer önemli ticaret ortakları arasındaki ticari gerilime ilişkin gelişmeler küresel piyasaların ajandasında üst sıralarda yer almaya devam ediyor. Çin'in ABD'ye geçtiğimiz hafta başında karşılık vermesinin ardından Trump korumacı tedbir alanını genişleterek Çin'den yapılan 200 milyar USD'lik ithalata %10'luk ek vergi uygulayacaklarını duyurdu. Çin, Kanada ve Meksika gibi AB yönetimi de misillemede bulundu. 22 Haziran'dan itibaren geçerli olacak şekilde AB, ABD'den yapılan 3,2 milyar USD tutarındaki ithalata %25 oranında vergi uygulayacak. Rusya da son dönemde ABD'nin hamlelerine benzer bir cevap vereceklerine dair açıklamalar yaptı.

Geçtiğimiz hafta önde gelen merkez bankası başkanlarının bulunduğu zirveden yapılan açıklamalar da küresel ekonomi üzerinde beliren ticaret savaşları tehdidinde dikkat çekti. Fed Başkanı Powell son gelişmelerin özellikle yatırımcı güvenini olumsuz etkilediğine dikkat çekerek, bazı yatırım kararlarının ertelenmesinin kaygı verici olduğunu belirtti.

Kaynak: Datastream

Küresel piyasalarda risk iştahı baskı altında.

ABD ile tırmanan ticaret gerilimi ile birlikte küresel borsa endeksleri baskı altında kalıyor. Çin başta olmak üzere özellikle gelişmekte olan ülkelerde olumsuz bir performans izleniyor. Finansal piyasalardaki oynaklığı önlemek amacıyla Çin Merkez Bankası hafta içinde likiditeyi artırıcı yönde tedbirler aldı. Merkez Bankası bu sabah da zorunlu karşılık oranlarında indirime gitti.

OPEC üretim kısıntılarını gevşetme kararı aldı.

OPEC 22-23 Haziran'daki toplantısında İran'ın güçlü muhalefetine rağmen üretim kısıntılarını günlük 1 milyon varil gevşetme kararı aldı. Kararın öncesinde gerileme eğiliminde olan petrol fiyatları, artışın tamamının arza hemen yansımayaçağının vurgulanmasından ise destek buldu.

Önde gelen ekonomilerin Haziran ayı öncü PMI verileri...

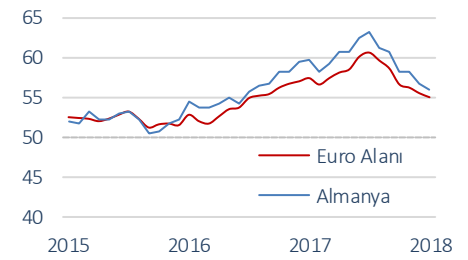
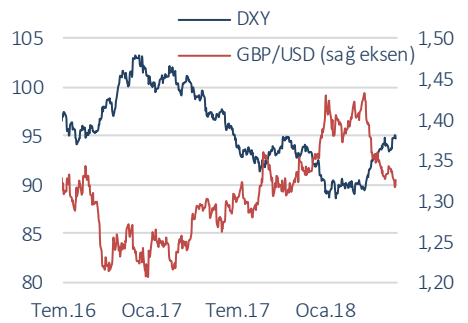
Cuma günü açıklanan Haziran ayı öncü PMI verilerine göre ABD'de ve Euro Alanı'nda iktisadi faaliyet hizmet sektöründe güçlenirken, imalat sanayinde ivme kaybediyor. Euro Alanı'nda hizmetler PMI 55 ile tahminleri aştı. Bölgenin en büyük ekonomisi Almanya'da imalat PMI 55,9 ile 18 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşmesi dikkat çekti. Fransa'da da güven göstergeleri hizmet sektöründe iyileşirken, imalat sanayinde bozuldu.

BoE'nin Ağustos'ta faiz artırma ihtimali %50'nin üzerinde...

İngiltere Merkez Bankası (BoE) geçtiğimiz haftaki toplantısında politika faizini %0,5, varlık alım programının büyüklüğünü 435 milyar sterlinde bıraktı. Önceki toplantılara kıyasla bir üye daha faiz artırımını yönünde oy kullandı. Böylece karar üçe karşı altı oyla alındı. BoE, varlık alım programı ile aldığı tahvillerden faiz oranı %1,5'e çıkana kadar satış yapılmayacağını belirtti. BoE'nin Ağustos toplantısında faiz artırabileceğine yönelik beklentiler %50'nin üzerine çıktı. Son dönemde faiz artırım ihtimalini zayıf ekonomik veriler düşürürken, sterlindeki gerileme eğilimi destekledi.

Yeni haftanın gündemi...

Yurt içinde haftanın ilk gününde açıklanan verilere göre mevsimsellikten arındırılmış kapasite kullanım oranı yataya yakın seyrederken, reel kesim güveni geriledi. Cuma günü dış ticaret rakamları takip edilecek. Yurt dışında ise bu hafta ABD'de ilk çeyrek GSYH büyümesinin nihai değeri ve kişisel tüketim harcamaları enflasyonu bekleniyor.

Petrol Fiyatları
(USD/varil)**Euro Alanı ve Almanya'da İmalat Sanayi PMI****GBP/USD ve DXY****Veri Gündemi**

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
25 Haziran	TCMB Kapasite Kullanım Oranı (mevsimsellikten arındırılmış)	Haziran	-	%78,1 (G)
	TCMB Reel Kesim Güven Endeksi	Haziran	-	104,6 (G)
	ABD Yeni Konut Satışları	Mayıs	0,67 milyon adet	0,66 milyon adet
26 Haziran	ABD Tüketici Güven Endeksi	Haziran	128	128
27 Haziran	ABD Dayanıklı Mal Siparişleri	Mayıs	-%0,6	-%1,6
	ABD Bekleyen Konut Satışları	Mayıs	-	-%1,3
28 Haziran	TÜİK Ekonomik Güven Endeksi	Haziran	-	93,50
	ABD GSYH (nihai)	1. Çeyrek	%2,2	%2,2
29 Haziran	TÜİK Dış Ticaret Dengesi	Mayıs	-	-6,7 milyar USD
	İngiltere GSYH	1. Çeyrek	%0,1	%0,1
	ABD Kişisel Gelirler	Mayıs	%0,4	%0,3
	ABD Çekirdek PCE	Mayıs	%0,2	%0,2
	ABD Chicago PMI	Haziran	60,0	62,7
	ABD Michigan Tüketici Güven Endeksi (nihai)	Haziran	99,3	99,3

(G) Gerçekleşme

Kaynak: Datastream, TÜİK, TCMB

Sektörel Gelişmeler

Konut satışlarında toparlanma...

Türkiye genelinde konut satışları art arda üç ay yıllık bazda geriledikten sonra Mayıs'ta %2,7'lik artış kaydetti. Konut piyasasını canlandırma yönünde alınan tedbirlerin de etkisiyle bu dönemde ipotekli konut satışları olarak nitelendirilen kredili konut satışlarında yıllık düşüş %30'lardan %11,7'ye indi. Diğer konut satışları da %10,7 ile son dört ayın en hızlı yıllık yükselişini sergiledi. İlk defa satılan konut sayısındaki artış %4,8 olurken, ikinci el konut satışları da %0,9 ile sınırlı artış kaydetti. Yabancılara yapılan konut satışları da yükseliş eğilimini sürdürdü. Mayıs'ta yabancılara yapılan konut satışı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %36,1 oranında arttı.

Beyaz eşya satışları Mayıs'ta %10 arttı.

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği tarafından açıklanan verilere göre, yurt içinde beyaz eşya satışları Mayıs'ta yıllık bazda %10 oranında artış kaydetti. Konut sektöründeki toparlanmanın da bu gelişmede etkili olduğu düşünülüyor. Ocak-Mayıs döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yurt içi satışların %15 düştüğü görülüyor. Sektörün ihracatı Mayıs ayında yıllık bazda %6 oranında genişlerken, toplam üretim %2 oranında artış kaydetti.

Türkiye, ABD'den çeşitli ürünlerin ithalatına yönelik ek gümrük vergisi uygulamaya başladı.

Türkiye'nin ABD'ye çelik ve alüminyum ihracatına 23 Mart itibarıyla uygulanmaya başlanan ek gümrük vergilerine karşılık ABD'den ithal edilen kömür, otomobil, petrokimya ürünleri, makine teçhizat gibi ithalatı 1,8 milyar USD'ye ulaşan çeşitli ürünlere 266,5 milyon USD ek vergi getirildiği açıklandı. Uygulama 21 Haziran'da yürürlüğe girdi.

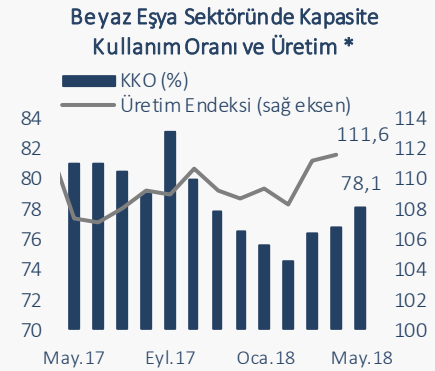
 Neden Önemli ?

Günümüzde Türk beyaz eşya sektörü sağladığı ihracat geliri ve yarattığı istihdam ile Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörleri arasında yer alıyor. Sektörün üretiminin %70'ten fazlası ihraç ediliyor. 2017 yılında sektörde yurt içi satışlar yıllık bazda %14'ün üzerinde artış sergilerken, ihracat da %5,6 arttı.

Beyaz eşya imalatında kapasite kullanım oranı (KKO), 2017'de iç ve dış talepteki güçlenme paralelinde yüksek seviyelerde seyretti. Eylül 2017'de sektörde KKO %83,1 ile yaklaşık 10 yılın zirvesine çıktı. Haziran 2018 itibarıyla ise KKO %78,7 seviyesinde bulunuyor.

Sektöre ait sanayi üretimi verileri ise görece dalgalı bir seyir izliyor. Nisan 2018'de mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre üretim aylık bazda %0,3 arttı. Geçtiğimiz yıl ortalama aylık artış %0,6 civarındaydı.

Beyaz eşya satışları iç talebe ilişkin öncü göstere olması açısından önem arz ediyor. Vergi indirimleri ile Ekim 2016'da yükseliş kaydetmeye başlayan satışlar, teşviklerin ortadan kalkmasının ardından gerileme eğilimi sergiliyordu. Mayıs ayında yaşanan artışta ise ertelenmiş talebin de etkisi olabileceği düşünülüyor.

(* KKO ve sanayi üretiminde NACE.2 27 kodlu Elektrikli Teçhizat Sektörü verileri kullanılmıştır.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.